

Branko Tošović (ur.)
Andrićeva HRONIKA

Branko Tošović (Hg.)
Andrićs CHRONIK

.

Andrić-Initiative

(Reihe)

herausgegeben von

Univ.-Prof. Dr. Branko Tošović
(Karl-Franzens-Universität Graz)

Band 7

Andrić-Initiative

(Serija)

uređuje

prof. dr Branko Tošović
(Univerzitet „Karl Franc“ Graz)

Tom 7

INSTITUT FÜR SLAWISTIK
DER KARL-FRANZENS-UNIVERSITÄT GRAZ
NARODNA I UNIVERZITETSKA BIBLIOTEKA
REPUBLIKE SRPSKE
SVET KNJIGE
NMLIBRIS

Branko Tošović (Hg./ur.)

ANDRIĆEVA HRONIKA
ANDRIĆS CHRONIK

Andrić-Initiative

7

**Institut für Slawistik
der Karl-Franzens-Universität Graz
Narodna i univerzitetska biblioteka
Republike Srpske
Svet knjige
nmlibris**

2014

Gedruckt mit Unterstützung
der Universität Graz
Štampanje je finansirao
Univerzitet u Gracu

Gedruckt mit Unterstützung
des Landes Steiermark
Štampanje je finansirala
Pokrajina Štajerska

Herausgeber • Urednik

O. Univ.-Prof. Dr. Branko Tošović

Institut für Slawistik der Karl-Franzens-Universität Graz
Merangasse 70, A-8010 Graz

branko.tosovic@uni-graz.at, <http://www-gewi.kfunigraz.ac.at/gralis>

Beurteilung der Aufsätze, Satz und Korrektur
Vrednovanje radova, prelom i korektura

Branko Tošović

Lektorat der deutschen Texte und Übersetzungen
Lektorisanje njemačkih tekstova i prevod

Arno Wonisch

Lektorat den übrigen Texte
Jelena Janjić, Branko Tošović

Verlag • Izdavač

Institut für Slawistik der Karl-Franzens-Universität Graz

Merangasse 70, 8010 Graz, Österreich/Austria, Tel.: ++43 316 380 25 22
branko.tosovic@uni-graz.at; <http://www-gewi.uni-graz.at/gralis>

Narodna i univerzitetska biblioteka Republike Srpske

Jevrejska 30, 78 000 Banjaluka, BiH, Republika Srpska, direkcija@nub.rs,
tel. ++387 51 215 894, www.nub.rs

Svet knjige d.o.o.

Bulevar despota Stefana 15, 11000 Beograd, Srbija, tel. ++381 11 324 73 07
svetknjige@svetknjige.net, www.svetknjige.net

nmlibris

Miloša Pocerca 5, 11000 Beograd, Srbija, info@nmlibris.rs,
tel. ++381 11 362 94 90, www.nmlibris.com

Druck • Štampa

Grafid d.o.o.

78 000 Banjaluka, BiH, Republika Srpska, Milana Karanovića 25,
tel.: ++387 51 259 250, Fax: ++387 51 258 657, grafid@blic.net

Tošović, Branko (Hg./ur.). **Andrićeva Hronika. Andrićs Chronik.** Graz – Beograd – Banjaluka:
Institut für Slawistik der Karl-Franzens-Universität Graz – Narodna i univerzitetska biblioteka
Republike Srpske – Svet knjige – nmlibris, 2014. 1.077 S./s.

© Branko Tošović, Graz 2014

Alle Rechte vorbehalten. Sva prava zadržana.

ISBN 978-3-9503561-6-8

(Institut für Slawistik der Karl-Franzens-Universität Graz)

ISBN 978-99938-30-73-3

(Narodna i univerzitetska biblioteka Republike Srpske)

Sadržaj • Inhalt

Sadržaj • Садржај	5
Predgovor	13
Vorwort.....	15
Allgemein • Општи дио • Општи дио	17
Branko Tošović (Grac). Auto/recepcija HRONIKE	19
[Die Die Auto/rezeption der CHRONIK]	19
Literatur • Književnost • Књижевност	75
Ангелина Бановић-Марковска (Скопје). Истокот и Западот: дијалог на култури и идеологии во ТРАВНИЧКА ХРОНИКА на Иво Андрјиќ	77
[Ost und West: Dialog der Kulturen und Ideologien im Roman WESIRE UND KONSULN]	77
Снежана Башчаревић (Лепосавић). Облици надмоћи у ТРАВНИЧКОЈ ХРОНИЦИ [Formen der Übermacht im Roman WESIRE UND KONSULN]	85
Iva Beljan (Mostar). TRAVNIČKA HRONIKA i franjevački ljetopisi [WESIRE UND KONSULN und Chroniken der Franziskaner]	97
Mirela Berbić (Tuzla). TRAVNIČKA HRONIKA kao semiotičko polje kulture(a) dijaloga i aspekti osmišljavanja identiteta [WESIRE UND KONSULN als semiotisches Feld der Kultur des (Nicht-)Dialogs und Aspekte der Identitätsgestaltung]	111
Danilo Capasso (Banjaluka). TRAVNIČKA HRONIKA – hronika Levantinaca – Italijana [WESIRE UND KONSULN – die Chronik der Levantiner – Italiener]	129
Jožica Čeh Steger (Maribor). Feuchtigkeit und Kälte als Motiv und Metapher im Roman WESIRE UND KONSULN [Vlažnost i hladnoća u romanu TRAVNIČKA HRONIKA]	141
Jovana Davidović (Šid). TRAVNIČKA HRONIKA – između dobra i zla [WESIRE UND KONSULN – zwischen Gut und Böse]	153

Davor Dukić (Zagreb). <i>WESIRE UND KONSULN – eine imagologische Analyse</i> [TRAVNIČKA HRONIKA – imago-loška analiza]	165
Mevlida Đuvić (Gračanica). <i>Kolizija svjetova i etičnost naracije u Andrićevoj TRAVNIČKOJ HRONICI</i> [Kollision der Welten und die Ethizität der Narration im Roman <i>WESIRE UND KONSULN</i>]	181
Наташа Глишић (Бањалука). <i>Сусрети култура или интеркултурни неспоразуми</i> [Aufeinandertreffen der Kulturen und interkulturelle Missverständnisse]	193
Irina Ivanova (Moskva). <i>Neke osobine travničkog mentaliteta (prema romanu Ive Andrića TRAVNIČKA HRONIKA)</i> [Einige Besonderheiten der Mentalität von Travnik (gemäß dem Roman <i>WESIRE UND KONSULN</i>)]	203
Ружица Јовановић (Шабач). <i>Појам хронике у Андрићевом роману ТРАВНИЧКА ХРОНИКА и Пекићевој збирци прича НОВИ ЈЕРУСАЛИМ</i> [Der Begriff der Chronik in Andrićs Roman <i>WESIRE UND KONSULN</i> und in der Erzählungssammlung <i>NOVI JERUSALIM</i> von Borislav Pečić]	211
Šejla Karabašić (Bihać). <i>Generationskonflikte</i> [Sukob generacija]	223
Nikola Koščak (Novi Marof). <i>Heteroglosija i dijalogičnost u romanu TRAVNIČKA HRONIKA</i> [Heteroglossie und Dialogizität im Roman <i>WESIRE UND KONSULN</i>]	233
Јелена Крунић (Шид). <i>Дијалог религија у ТРАВНИЧКОЈ ХРОНИЦИ ИВЕ АНДРИЋА И ХАЗАРСКОМ РЕЧНИКУ МИЛОРАДА ПАВИЋА</i> [Dialog der Religionen im Roman <i>WESIRE UND KONSULN</i> und im <i>HAZARSKI REČNIK</i> von Milorad Pavić]	247
Персида Лазаревић Ди Ђакомо (Ќјети-Пескара). <i>Морлакизам ТРАВНИЧКЕ ХРОНИКЕ</i> [Der Morlakismus des Romans <i>WESIRE UND KONSULN</i>]	259

Frančeska Liebmann (Graz). Priroda u njemačkom i engleskom prijevodu TRAVNIČKE HRONIKE [Die Natur in der deutschen und englischen Übersetzung des Romans WESIRE UND KONSULN]	275
Patricia Marušić (Zagreb). Ženski likovi u Andrićevoj TRAVNIČKOJ HRONICI [Weibliche Personen im Roman WESIRE UND KONSULN]	291
Perina Meić (Mostar). Dramski kôd u TRAVNIČKOJ HRONICI [Der Code des Dramas im Roman WESIRE UND KONSULN]	303
Светлана Милановић (Београд). Домен температуре у роману ТРАВНИЧКА ХРОНИКА [Der Faktor der Temperatur im Roman WESIRE UND KONSULN]	325
Снежана Милојевић (Прокупље). Госпођа фон Митерер као парадигма затварања чаршије у ТРАВНИЧКОЈ ХРОНИЦИ [Frau von Mitterer als Paradigma für die Abgeschlossenheit des Basars im Roman WESIRE UND KONSULN]	333
Бојана Милосављевић Милић (Ниш). Виртуелни наратив у ТРАВНИЧКОЈ ХРОНИЦИ ИВЕ Андрића [Der virtuelle Narrativ im Roman WESIRE UND KONSULN]	351
Весна Мојсова-Чепишевска (Скопје). ТРАВНИЧКА ХРОНИКА на Битолскиот народен театар [WESIRE UND KONSULN im Nationaltheater von Bitola]	365
Анна Наумова (Минск). Етноконфесионалне ориентире в романе Иво Андрича ТРАВНИЦКАЯ ХРОНИКА [Ethnisch-konfessionelle Orientierungspunkte im Roman WESIRE UND KONSULN]	373
Кристијан Олах (Београд). Искушење истине: поетика тишине у ТРАВНИЧКОЈ ХРОНИЦИ ИВЕ Андрића [Die Versuchung der Wahrheit: die Poetik der Stille im Roman WESIRE UND KONSULN]	381

Vildana Pečenković, Nermina Delić (Bihać). Transformacija identitetskih obrazaca u romanu TRAVNIČKA HRONIKA [Die Transformation von Identitätsmustern im Roman WESIRE UND KONSULN]	401
Вук Петровић (Београд). Полифонија и хронотоп у ТРАВНИЧКОЈ ХРОНИЦИ [Die Polyphonie und das Chronotop im Roman WESIRE UND KONSULN]	409
Оливера Радуловић (Нови Сад). Естетички феномен природно лепог у ТРАВНИЧКОЈ ХРОНИЦИ и контексту Андрићевих приповедака и путописа [Das ästhetische Phänomen des natürlich Schönen im Roman WESIRE UND KONSULN im Kontext von Andrićs Erzählungen und Reisebeschreibungen]	429
Јелена Ратков-Квочка (Сремски Карловци). Револуционар са књигом у руци у ТРАВНИЧКОЈ ХРОНИЦИ Иве Андрића и ГРОБНИЦИ ЗА БОРИСА ДАВИДОВИЧА Данила Киша [Der Revolutionär mit dem Buch in der Hand im Roman WESIRE UND KONSULN und in GROBNICA ZA BORISA DAVIDOVIČA von Danilo Kiš] ...	445
Маја Savić (Novi Sad). Дијалог култура и цивилизација у ТРАВНИЧКОЈ ХРОНИЦИ Иве Андрића [Der Dialog der Kulturen und Zivilisationen im Roman WESIRE UND KONSULN von Ivo Andrić]	463
Enes Škrگو (Travnik). Gdje su bili konzulati u Travniku? [Wo waren die Konsulate in Travnik?]	485
Boris Škvorc (Split). Posrednici „istina“: uloga prevoditelja, prevodenja i „doušnika“ u konstrukciji kronike [Die Vermittler von „Wahrheiten“: die Rolle von Übersetzern, des Übersetzens und der „Schnüffler“ bei der Konstruktion der Chronik]	493
Татјана Свишук (Минск). Образ „настојаћег пути“ в произведениИ Иво Андрича ТРАВНИЦКАЯ ХРОНИКА [Das Bild des „authentischen Weges“ in Ivo Andrićs Roman WESIRE UND KONSULN]	529

Galina Tјapko (Moskva). Likovi konzula i diplomatski rad u romanu I. Andrića TRAVNIČKA HRONIKA [Die Persönlichkeiten der Konsuln und die diplomatische Arbeit im Roman WESIRE UND KONSULN]	539
Gordana Todorіć (Novi Sad). Retorika novca i puta u TRAVNIČKOJ HRONICI Ive Andrića [Die Rhetorik von Geld und Weg im Roman WESIRE UND KONSULN]	563
Marina Tokin, Branislava Vasić Rakočević (Novi Sad). Hronotop trećeg sveta u romanu TRAVNIČKA HRONIKA Ive Andrića [Das Chronotop der Dritten Welt im Roman WESIRE UND KONSULN]	575
Драгана Вукићевић (Београд) . Дух негације у TRAVNIЧКОЈ ХРОНИЦИ [Der Geist der Negation im Roman WESIRE UND KONSULN]	585
Amira Žmirić (Banjaluka). Bosnien und seine Wesire in den Augen des Europäers Josef Koetschet in seinem Werk OSMAN PASCHA, der letzte große Wesir Bosniens, und dessen Nachfolger im Roman WESIRE UND KONSULN [Bosna i njeni veziri u očima Evroplјana u radu Josefa Koetscheta OSMAN PAŠA, posljednjeg bosanskog vezira i njegovih nasljednika, u romanu TRAVNIČKA HRONIKA]	605
Arno Wonisch (Graz). WESIRE UND KONSULN und AUDIENZ BEIM WESIR: Aber wo ist <i>Travnik</i> ? [TRAVNIČKA HRONIKA i AUDIјENCIЈA KOD VEZIRA: Ali gdje je <i>Travnik</i> ?] ...	613
Sprache • Jezik • Језик	623
Милан Ајдановић (Нови Сад). Номинација човека мотивисана његовим негативним особинама у роману TRAVNIЧКА ХРОНИКА [Die durch negative Eigenschaften motivierte Nomination des Menschen im Roman WESIRE UND KONSULN]	625
Миливој Алановић (Нови Сад). Погодбене реченице у TRAVNIЧКОЈ ХРОНИЦИ [Konditionalsätze in WESIRE UND KONSULN]	633

Marko Alerić (Zagreb). Jezična karakterizacija u TRAVNIČKOJ HRONICI Ive Andrića [Die sprachliche Charakterisierung religiöser Würdenträger im Roman WESIRE UND KONSULN]	649
Edita Andrić (Sremska Kamenica). OLUJA NAD ILI DOLINOM ili TRAVNIČKA HRONIKA [STURM ÜBER DEM TAL oder WESIRE UND KONSULN]	657
Ивана Антонић (Нови Сад). Прилошка темпорална квантификација у Андрићевој ТРАВНИЧКОЈ ХРОНИЦИ [Temporalquantifizierung im Roman von Ivo Andrić WESIRE UND KONSULN]	675
Нада Арсенијевић (Нови Сад). Номинација лица у Андрићевом роману ТРАВНИЧКА ХРОНИКА [Benennungen von Personen im Roman von Ivo Andrić WESIRE UND KONSULN]	691
Zdravko Babić (Podgorica). Leksička sredstva izražavanja neodredenolične i uopštenolične radnje u romanu TRAVNIČKA HRONIKA [Lexikalische Mittel zum Ausdruck unbestimmt-persönlicher und allgemein-persönlicher Handlung im Roman WESIRE UND KONSULN]	709
Zrinka Ćoralić, Mersina Šehić (Bihać). Analiza somatizama u Andrićevoj TRAVNIČKOJ HRONICI [Die Analyse der Somatismen im Roman von Ivo Andrić WESIRE UND KONSULN]	715
Tamara Gazdić-Alerić (Zagreb). Razine povezivanja izraza i konkretnih ili apstraktnih elemenata u Andrićevu romanu TRAVNIČKA HRONIKA [Elemente des Verbindens des Ausdrucks und von konkreten und abstrakten Elementen im Roman WESIRE UND KONSULN]	725
Наташа Киш (Нови Сад). Деадјективне именице које добијају допуне у Андрићевој ТРАВНИЧКОЈ ХРОНИЦИ [Deadjektivische Substantive mit Ergänzungen im Roman von Ivo Andrić WESIRE UND KONSULN]	737

Merisa Kulenović (Bihac). Quantitätsausdrücke – dargestellt am Roman TRAVNIČKA HRONIKA und seiner Übersetzung ins Deutsche [Izražavanje kvantiteta – na materijalu korpusa romana TRAVNIČKA HRONIKA i u prevodima na njemački jezik]	749
Željka Matulina (Zadar). Vergleichswendungen in Andrićs Roman TRAVNIČKA HRONIKA und ihre Translate in der deutschen Übersetzung WESIRE UND KONSULN [Poređenje frazema u romanu TRAVNIČKA HRONIKA i njihovi njemački prijevodni ekvivalenti]	759
Наташа Миланов (Београд). Фреквенција именица у Андрићевом роману ТРАВНИЧКА ХРОНИКА [Frequenz der Substantive im Roman WESIRE UND KONSULN]	775
Горан Милашин (Бањалука). Модели преношења туђег говора у роману ТРАВНИЧКА ХРОНИКА [Modelle der Darstellung fremder Sprachen im Roman WESIRE UND KONSULN]	787
Соња Ненезић (Никшић). Творбено-семантичка структура глаголских именица у Андрићевој ТРАВНИЧКОЈ ХРОНИЦИ [Die derivativ-semantische Struktur von Verbalsubstantiven im Roman WESIRE UND KONSULN]	807
Dušanka Popović (Podgorica). Iz leksike u romanu TRAVNIČKA HRONIKA [Aus der Lexik im Roman WESIRE UND KONSULN]	819
Strahinja Stepanov (Novi Sad). O gnoseološkim generalizacijama u TRAVNIČKOJ HRONICI (fragment iz tekstostilističke analize?) [Über gnoseologische Generalisierungen im Roman WESIRE UND KONSULN (ein Fragment der textstilistischen Analyse?)]	839
Милица Стојановић (Београд). Фреквенција глагола у Андрићевом роману ТРАВНИЧКА ХРОНИКА [Verbfrequenz im Roman von Ivo Andrić WESIRE UND KONSULN]	857

Гордана Штасни (Нови Сад). Синтагме с предлошким акузативом у ТРАВНИЧКОЈ ХРОНИЦИ [Syntagmen mit adverbialem Akkusativ im Roman WESIRE UND KONSULN]	869
Гордана Штрбац (Нови Сад). Фразеологија у роману ТРАВНИЧКА ХРОНИКА И. Андрића [Phraseologie im Roman von I. Andrić WESIRE UND KONSULN]	885
Мiodarka Теравчевић (Nikšić). Deagentizovane rečenice u funkciji ekspresivizacije u Andrićevom romanu TRAVNIČKA HRONIKA [Agenslose Sätze zwecks Ausdruck von Expressivität im Roman von Ivo Andrić WESIRE UND KONSULN]	897
Бојана Томић (Београд). Паремииолошки облици у роману ТРАВНИЧКА ХРОНИКА [Parömiologische Formen im Roman WESIRE UND KONSULN]	909
Branko Tošović (Grac). Tropi u romanu TRAVNIČKA HRONIKA [Tropen im Roman WESIRE UND KONSULN]	919
Branko Tošović (Grac). Figure u romanu TRAVNIČKA HRONIKA [Figuren im Roman WESIRE UND KONSULN]	1007
Dušanka Zvekić-Dušanović (Novi Sad). Kvalifikativni genitiv i kvalifikativni instrumental u TRAVNIČKOЈ HRONICI i njihovi mađarski ekvivalenti [Der qualifikative Genitiv und der qualifikative Instrumental im Roman WESIRE UND KONSULN und ihre ungarischen Äquivalente]	1039
Runder Tisch • Okrugli sto • Округли сто	1053
Davor Dukić (Zagreb)	1055
Branko Tošović (Grac)	1055
Perina Meić (Mostar)	1058
Jelena Ratkov-Kvočka (Sremski Karlovci)	1059
Enes Škrго (Travnik)	1065
Beilagen • Prilozi • Prilozi	1071
Perina Meić (Mostar). Narodne ljekaruše [Sammlungen von Volksrezepten]	1073
Perina Meić (Mostar). Posveta (1936) [Die Widmung (1936)]	1077

Милица Стојановић (Београд)

Фреквенција глагола у Андрићевом роману ТРАВНИЧКА ХРОНИКА *

У раду ће бити анализирана фреквенција глагола у Андрићевом роману ТРАВНИЧКА ХРОНИКА. Циљ рада је да се направи инвентар глагола употребљених у роману ТРАВНИЧКА ХРОНИКА и уради њихова граматичка, семантичка и квантитативна анализа.

1. У раду је представљена учесталост глаголâ у роману ТРАВНИЧКА ХРОНИКА. Због обима грађе, рад ће садржати само речник глагола са фреквенцијом већом од 30 (што је нешто више од 100 глагола) и семантичку анализу тих глагола. Циљ рада је да се направи инвентар глагола употребљених у роману ТРАВНИЧКА ХРОНИКА и изврши њихова граматичка, семантичка и квантитативна анализа. Прагматички циљ израде оваквог речника је вишеструк. Презентација истраживања представља само подстицај за израду целовитог фреквенцијског речника који би требало да обухвати све врсте речи и да потпуније податке о језичком материјалу романа. Прецизно сређени и акрибично обрађени подаци у комплетном фреквенцијском речнику представљали би драгоцену језичку грађу која би могла да олакша проучавање језика писца и омогући детаљнији увид у језичку проблематику посматрану из угла лексикографије, језичког контрастирања и превођења, књижевно-уметничког стваралаштва, методике и дидактике у настави, као и да утиче на подизање нивоа опште културе.

За израду речника коришћен је за ову прилику направљен програм¹, а добијени подаци су упоређени и сравњени са текстом како би се избегле грешке које настају уколико се реч не посматра у контексту. На тај начин је постигнуто да се речи са истим обликом, а различитом семантиком и функ-

---

* Овај рад је настао у оквиру пројекта 178009 Лингвистичка истраживања савременог српског књижевног језика и израда Речника СРПСКОХРВАТСКОГ КЊИЖЕВНОГ И НАРОДНОГ ЈЕЗИКА САНУ, који у целини финансира Министарство просвете, науке и технолошког развоја Републике Србије.

¹ Коришћена је апликација написана у C# програмском језику за потребе израде овог рада. Уз помоћ те апликације је урађено иницијално пребројавање.

цијом третирају одвојено². Терминологија коришћена у раду и поступак граматичке обраде преузети су из постојећих српских фреквенцијских речника³. Разликује се реч као статистички појам, појавница („гласовни садржај између две белине“) и лексема као најмања речничка, односно лексичка јединица представљена у основном облику (у овом случају инфинитиву). Уз лексичку одредницу представићемо честост њене употребе у тексту.

Грађа је узета у изворном облику, почев од наслова романа до последње речи. Непреведени цитати и фусноте нису анализирани. Урађена је лематизација (свођење свих облика речи на лексикографски облик речи), а из тако сређене грађе издвојени су глаголи. У раду глаголи ће бити приказани у облику инфинитива и сврстани у опадајућој фреквенцији, од највише до најниже. Уколико имају исти број појављивања, глаголи су дати азбучним редом.

Лексичке одреднице дате су у облику инфинитива са скупном честошћу свих глаголских облика, без обзира на лице, број, време или начин. Ијекавски и екавски облици бројани су као посебне одреднице. У складу са домаћом лексикографском праксом, видски парњаци посматрани су одвојено. Уколико се глагол јавља само у повратном облику, тако је и представљен, али, ако има и повратни и неповратни облик, повратна речца се налази се у загради. На исти начин обележена је и употреба глагола у пасиву грађеном помоћу презента и повратне заменице. Глаголски прилози (прошли и садашњи) улазе у грађу. Радни глаголски придев смо рачунали када је он део сложеног глаголског облика, а, уколико има функцију правог придева, посматран је као придев и није узет у обзир (*озебли и уморни*, *ћрозебла Цијанчад*, *ћусћа* и *замрзла* (*башића*), *човека дораслої сваком ћослу* итд.). Трпни глаголски придеви, због високог степена лексикализације, нису бројани (*разасућа шравничка тробља*, *заборављена имена*, *забринући бејови* итд.)⁴. Помоћни глагол *бићи* и његов суплетивни

² То значи да су у тексту проверене све речи које се могу јавити у истом облику, а са различитом семантиком и функцијом и тако је решен проблем граматичке хомонимије.

³ Мислимо пре свега на ФРЕКВЕНЦИЈСКИ РЕЧНИК САВРЕМЕНОГ СРПСКОГ ЈЕЗИКА С. Васић и Д. Васића (даље ФРССЈ 2004). Овај речник представља скупни фреквенцијски речник у коме су представљене фреквенције из осам књижевних дела: СВЕТО ПИСМО, ХАЗАРСКИ РЕЧНИК, У ПОТПАЛУБЉУ, БЕЗДНО, МАМАЦ, ОСЛОБОДИОЦИ И ИЗДАЈНИЦИ, ФАЛРОНТ У ГРТЕГУ, КАРАКТЕРИСТИКА. Идеја је била да се ураде фреквенцијски речници који би представили језички израз српских романа награђених НИИ-овом наградом од 1994–1999, а додато је још и СВЕТО ПИСМО.

⁴ Више о проблему лексикографске презентације глаголских придева в. Спасојевић 2013 и литературу наведену на крају тог рада.

облик *јесам* дати су под лексичком одредницом *бићи* са скупном фреквенцијом, што је пракса и у другим домаћим речницима. Глаголске именице нисмо узимали у разматрање.

Прегледом грађе утврђено је да роман има 146 617 текућих (поновљених) речи, појавница. Укупан број глаголских лексичких одредница је 2 576, а у тексту се јављају 29 272 пута, што значи да глаголи обухватају 19,96% укупног текста. Удео глаголских одредница и глаголских облика у односу на укупан број глаголских одредница и облика представљен је табеларно. Глаголи су подељени у групе према фреквенцији.

Фреквенција	Број глаголских одредница	Број облика
≥ 30	116 4,5%	19.752 67,44%
29–10	250 9,7%	4.044 13,81%
9–2	1.175 45,61%	4.457 15,22%
1	1.035 40,13%	1.035 3,54%
Укупно	2.576	29.288

Очекивано, глаголи са фреквенцијом 30 и већом од 30 имају мали проценат у укупном броју глагола (4,5%), али је њихово појављивање у укупном броју глаголских облика (67,44%) више него свих осталих облика (32,57%). Глаголи са фреквенцијом већом од 10 чине само 14,2% свих глагола, док глаголи са фреквенцијом мањом од 10 чине више од 80% свих глагола.

Табеларно је приказано првих сто шеснаест најфреквентнијих глагола, а то су глаголи са фреквенцијом тридесет и већом од тридесет. Табела садржи редни број (прва колона), лексичку одредницу (друга колона), честост употребе (трећа колона) и глаголски вид (четврта колона).

	Глагол	Фрекв.	Вид
1	<i>бити / јесам</i>	10645	св./ несв.
2	<i>моћи (се)</i>	613	несв./ св.
3	<i>хитети</i>	470	несв.
4	<i>имати (се)</i>	422	несв.
5	<i>видети (се)</i>	318	св./ несв.
6	<i>јоворити (се)</i>	276	несв.
7	<i>знати (се)</i>	276	несв.
8	<i>ћребаити</i>	232	несв.
9	<i>ћледаити (се)</i>	209	несв.
10	<i>доћи</i>	205	св.
11	<i>казати</i>	160	св.
12	<i>мислити (се)</i>	160	несв.
13	<i>изледаити</i>	152	несв.
14	<i>ћочети</i>	142	св.
15	<i>ћражити (се)</i>	133	несв.
16	<i>ићи (се)</i>	127	несв.
17	<i>морати (се)</i>	127	несв.
18	<i>живети (се)</i>	122	несв.
19	<i>радити (се)</i>	115	несв.
20	<i>чинити (се)</i>	115	несв.
21	<i>остати</i>	104	св.
22	<i>наћи (се)</i>	102	св.
23	<i>осећати (се)</i>	98	несв.

24	<i>долазити</i>	89	несв.
25	<i>ћроћи (се)</i>	85	св.
26	<i>слушати</i>	80	несв.
27	<i>статајати</i>	79	несв.
28	<i>чути (се)</i>	79	св./ несв.
29	<i>желети</i>	78	несв.
30	<i>седеити</i>	73	несв.
31	<i>умети</i>	73	несв.
32	<i>налазити (се)</i>	71	несв.
33	<i>даћи (се)</i>	70	св.
34	<i>разговарати (се)</i>	69	несв.
35	<i>враћити (се)</i>	68	св.
36	<i>ћосити</i>	67	св.
37	<i>гржити (се)</i>	64	несв.
38	<i>рећи</i>	64	св.
39	<i>учинити (се)</i>	64	св.
40	<i>стићи</i>	62	св.
41	<i>носити</i>	61	несв.
42	<i>чекаити</i>	60	несв.
43	<i>кренути</i>	60	св.
44	<i>ћримити (се)</i>	59	св.
45	<i>сазнаити (се)</i>	59	св.
46	<i>ћисати</i>	57	несв.
47	<i>дешаваити (се)</i>	56	несв.
48	<i>ћитати (се)</i>	56	несв.

49	<i>волећи (се)</i>	54	несв.
50	<i>враћаћи (се)</i>	53	несв.
51	<i>расћи</i>	53	несв.
52	<i>одговарати</i>	52	несв.
53	<i>бивати</i>	51	несв.
54	<i>добити</i>	51	св.
55	<i>најустити</i>	51	св.
56	<i>остјајати</i>	51	несв.
57	<i>водити</i>	50	несв.
58	<i>јубити (се)</i>	50	несв.
59	<i>усејати</i>	48	св.
60	<i>показати (се)</i>	48	св.
61	<i>посмајрати (се)</i>	48	несв.
62	<i>викати</i>	47	несв.
63	<i>настојати (се)</i>	47	несв.
64	<i>десити (се)</i>	46	св.
65	<i>очекивати (се)</i>	46	несв.
66	<i>јављати (се)</i>	45	несв.
67	<i>лежати</i>	45	несв.
68	<i>постојати</i>	45	несв.
69	<i>изјубити (се)</i>	44	св.
70	<i>јратићи (се)</i>	44	несв.
71	<i>сјремати (се)</i>	44	несв.
72	<i>сјати</i>	43	св.
73	<i>бранићи</i>	42	несв.

	<i>(се)</i>		
74	<i>мучити (се)</i>	42	несв.
75	<i>осејити (се)</i>	42	св.
76	<i>ојрати (се)</i>	41	св.
77	<i>послати (се)</i>	41	св.
78	<i>донети</i>	40	св.
79	<i>жалити (се)</i>	40	несв.
80	<i>мењати (се)</i>	40	несв.
81	<i>оставити</i>	40	св.
82	<i>смајрати</i>	40	несв.
83	<i>дизати (се)</i>	39	несв.
84	<i>крејити (се)</i>	39	несв.
85	<i>крићи (се)</i>	39	несв.
86	<i>заборављати (се)</i>	38	несв.
88	<i>одлазити</i>	38	несв.
89	<i>постајати</i>	38	несв.
90	<i>разумети (се)</i>	38	несв.
91	<i>сестити</i>	38	св.
92	<i>веровати (се)</i>	37	несв.
93	<i>владати</i>	37	несв.
94	<i>молити (се)</i>	37	несв.
95	<i>узети</i>	37	св.
96	<i>показивати (се)</i>	36	несв.
97	<i>јрећи</i>	36	св.

98	<i>пичаџи</i> (се)	36	несв.
99	<i>јахаџи</i>	35	несв.
100	<i>оџовориџи</i>	35	св.
101	<i>џаџаџи</i> (се)	35	св.
102	<i>излазиџи</i>	34	несв.
103	<i>џорети</i>	33	несв.
104	<i>изиџи</i>	33	св.
105	<i>оџиџи</i>	33	св.
106	<i>слаџи</i>	33	несв.
107	<i>џираџи</i>	33	несв.
108	<i>чиџаџи</i>	33	несв.

	(се)		
109	<i>џаџиџи</i> (се)	32	несв.
110	<i>служиџи</i> (се)	31	несв.
111	<i>бежаџи</i>	31	несв.
112	<i>објасниџи</i>	31	св.
113	<i>џровести</i>	31	св.
114	<i>џасџи</i>	30	св.
115	<i>смеџи</i>	30	несв.
116	<i>џврџиџи</i>	30	несв.

Из приказане табеле видимо да је, најфреквентнији глагол *биџи/јесам*, који има честот употребе 10 661 (36,4% од укупног броја глаголских облика). Најчешћи глаголски облик у роману је облик трећег лица једнине презенте глагола *биџи – је*. Овај глагол „поред значења човековог постојања има и функцију одређивања човековог битисања у времену: у садашњости, прошлости и будућности“ (ФРССЈ 2004: 27), а и помоћни је глагол који служи за грађење сложених глаголских времена и облика. Према подацима које налазимо у ФРССЈ 2004 (ФРССЈ 2004: 16, у фусноти), то је најчешћа појавница у свим нашим фреквенцијским речницима и речницима страних речи обрађеним на исти начин. Глагол *биџи* јавља се у следећим глаголским облицима:

<i>је</i>	6072
<i>су</i>	1622
<i>није</i>	723
<i>био</i>	510
<i>би</i>	443
<i>било</i>	340
<i>била</i>	233
<i>били</i>	156
<i>нису</i>	141
<i>биџи</i>	104
<i>биле</i>	72
<i>смо</i>	57

<i>сам</i>	28
<i>сте</i>	20
<i>јестџи</i>	19
<i>си</i>	18
<i>јестџе</i>	17
<i>бих</i>	17
<i>биће</i>	12
<i>нисмо</i>	10
<i>бистџе</i>	8
<i>бисмо</i>	7
<i>немој</i>	6
<i>нисам</i>	6

<i>нисџе</i>	4
<i>јеси</i>	3
<i>јесу</i>	3
<i>би ћу</i>	2
<i>јесам</i>	2

<i>јесмо</i>	2
<i>немојџе</i>	1
<i>ниси</i>	1
<i>би јаше</i>	1
<i>би ћемо</i>	1

Глагол *моћи* долази 613 пута:

<i>може</i>	211
<i>моџао</i>	164
<i>моџло</i>	66
<i>моју</i>	63
<i>моџли</i>	37
<i>моџла</i>	34

<i>моџе</i>	12
<i>можеџе</i>	11
<i>можеш</i>	9
<i>можемо</i>	8
<i>моџне</i>	1

Глагол *хџеџи* користи се и у модалној служби и као помоћни глагол приликом грађења футура (470 пута). Ијекавски лик овог глагола *хџеџи* јавља се само једном, у говору Сулејман-паше.

<i>ће</i>	297
<i>хџео</i>	58
<i>хоће</i>	30
<i>хџели</i>	23
<i>ћеџе</i>	15
<i>хџела</i>	11
<i>ћемо</i>	11
<i>ћу</i>	9

<i>ћеш</i>	5
<i>ћеш</i>	5
<i>хџеле</i>	3
<i>хџеџи</i>	2
<i>хоћеџе</i>	1
<i>хџеде</i>	1
<i>хџело</i>	1

Првих 10 најчешћих глагола су глаголи општег значења са развијеном полисемантичком структуром: *биџи*, *моћи*, *хџеџи*, *имаџи*, *видеџи*, *џовориџи*, *знаџи*, *џребаџи*, *џледаџи*, *доћи*.

Добијени резултати могу се поредити са подацима из ФРССЈ 2004. У свим речницима први ранг⁵ има глагол *биџи*, док се на другом месту налазе *моћи* или *хџеџи* (осим у СВЕТОМ ПИСМУ, где други ранг има глагол *рећи*). Међу првих

⁵ Ранг је редослед речи по честоти употребе и није исто што и редни број речи, фреквенцијски речник може садржати више речи истог ранга (Васић 1998: 40).

десет глагола у скупном речнику и речнику ТРАВНИЧКЕ ХРОНИКЕ поклапају се још и *имајти*, *знајти*, *видети*⁶.

Глагол *ћребајти* писац најчешће употребљава као безличан и за означавање радње која се тиче логичког субјекта реченице (допуна је готово редовно у облику инфинитива). Синониман глагол *ваљајти*, обичан у стилу народног приповедања, чешће се користи у конструкцијама *га* + презент и у тексту се јавља 18 пута (Станојчић 1967: 173–174)⁷.

Већина употребљених глагола изражава радњу, а мањи број стање⁸.

На шестом месту је глагол *ћоворијти*, док фреквенцију већу од 30 има велики број глагола говорења: *казати* (160)⁹, *разћоваријти се* (69), *рећи* (64), *ћићати се* (56), *оћоваријти* (52), *викајти* (47), *јављајти се* (45), *ћричајти се* (36), *оћоворијти* (35), *објаснијти* (31), *ћврдијти* (30). У првих 200 улазе и глаголи *звати* (29), *објасњавајти* (24), *казивајти* (23), *изћоваријти* (20), *шаћућати* (20), *доказивајти* (19), *изћоворијти* (19), *јавијти* (19), *ћрећијти* (19). Високу фреквенцију имају и глаголи: *знајти* (276), *мислијти* (160), *осећајти* (98), *уметјти* (73), *сазнајти се* (59), *смајтрајти* (43), *разуметјти се* (38). Велики број ових глагола указује на развијену мисаону димензију текста.

Глаголи визуелне перцепције *видети* и *ћлегајти* налазе се међу првих десет глагола, у 100 најфреквентнијих улази и *ћосмајтрајти* (48), а у 200 *ћоћлегајти се* (26), *ућлегајти* (19).

⁶ Десет најфреквентнијих глагола у скупном речнику су: *бијти*, *ћићети*, *моћи*, *рећи*, *имајти*, *знајти се*, *казати се*, *гоћи*, *видети се*, *морати* (ФРССЈ 2004: 33).

⁷ Станојчић (1967: 169) наводи да је и код Андрића присутан и врло уочљив општи књижевнојезички моменат ограничавање конструкција непотпуни глагол + глагол одн. апстрактна именица на невелики број глагола типа *моћи*, *ћићети*, *морати* и сл. и *ћочети*, *ћресћати* и сл. Функција допуне у оваквим конструкцијама је „пре свега да именује глаголску радњу“ Станојчић (1967: 169) и сасвим је разумљиво да се као допуне овим глаголима јављају и инфинитив и презент са везником *га*, који у Андрићевом језику чак и превазилази овај први. Станојчић (1967: 169) показује на који је начин регулисана употреба једног или другог облика.

⁸ Приликом ове поделе глагола на семантичке типове пошло се од тога да не постоји универзална семантичка подела глагола у српском језику и не мисли се на укупност семантичких реализација глагола, већ само на једну од њих за коју смо сматрали да је доминантна или смо одређени глагол сврстали у више категорија (више о покушају класификације глагола в. Тошовић 1998).

⁹ Број у загради означава фреквенцију глагола.

Високог ранга су и глаголи који означавају све могуће нијансе жеље, одлуке и покушаја: *моћи* (670), *хитићи* (470), *желети* (78), *настојати* (47).

Чести су и глаголи који се односе на почетак радње, завршетак радње, улажење у вршење радње, настављање и сл.: *почети* (142), *постати* (67), *кренути* (59), *стати* (43), *постати* (38), *почињати* (26), *прекинути* (се) (24).

Велику заступљеност у тексту имају и егзистенцијални глаголи: *живети* (122), *постати* (67), *бивати* (51), *постојати* (45).

Глаголи кретања су знатно бројнији у односу на глаголе мировања. У првих двеста глагола налазе се: *ићи* (127), *долазити* (89), *ићи* (се) (85), *враћати* (се) (68), *стићи* (62), *кренути* (59), *враћати* (53), *водити* (50), *ићи* (се) (44), *кренути* (39), *долазити* (38), *ићи* (36), *јахати* (35), *излазити* (34), *изићи* (33), *оћићи* (33), *ићи* (се) (25), *стићи* (25), *ићи* (22). Глаголи мировања су следећи: *остати* (104), *седети* (73), *стати* (79), *остати* (51), *лежати* (45), *стати* (43).

Глаголи који означавају осећања су: *осети* (42), *волети* (се) (54), *жалити* (40), *мрзети* (21).

2. Приликом израде фреквенцијског речника велики значај имају речи са честашћу један. Творци првих оваквих речника нису наводили речи са фреквенцијом мањом од пет због уштеде простора и због веровања да такве речи немају велики значај за разумевање текста. Међутим, савремена наука сматра да ове речи имају у фреквенцијском речнику равноправну улогу као и речи са већом честашћу и да их никако не треба изостављати (Васић 1998: 30). Речи које се у једном тексту јављају са фреквенцијом један, у другом могу бити више заступљене. Само ради илустрације навешћемо неколико примера: глаголи *изаћи*, *ићи* и *одабрасти* у Травничкој хроници појављују се једном, а у ХАЗАРСКОМ РЕЧНИКУ глагол *изаћи* чак 17 пута, а *ићи* и *одабрасти* 5 пута, док глаголи *дојорети*, *догирнути*, *кући* (се) у оба романа имају исти број појављивања – један (Васић 1998). Речи са честашћу један (хапакси) утичу на процену тежине текста, по њима се могу поредити писци и њихова творачка способност, корисне су при утврђивању ауторства и веома важне за стилистичку анализу и говоре о богатству речника појединца (в. Васић 2000: 27–29).

Број хапакса у роману Травничка хроника је 1033, у процентима 40,13%. Фреквенцију један има, као прва, лексичка одредница *анализирати*, а последња је *ићи*.

Још су творци првих фреквенцијских речника приметили да између дужине речи и њене честоти употребе у неком тексту постоји обрнута сразмера (Кединг 1898, према ФРССЈ 2004: 51). Више од половине глаголских хапакса у

ТРАВНИЧКОЈ ХРОНИЦИ чине префиксирани глаголи, док су тако грађени глаголи у групи првих двеста глагола ређи.

Међу хапаксима налазе се и речи страног порекла или речи са страним префиксима: *анализирајти*, *демаскирајти*, *ипројуцирајти*, *ипероризирајти*, *халалити*, *шијијунирајти*; ијекавизми, покрајинске и народне речи: *вриједети*, *донити*, *доћерати*, *жњети*, *засјенити*, *захећимити се*, *зријати*, *најволетити*, *налијетити*, *наћерати*, *одијевати*, *одсијећи*, *иднијети*, *иджелити*, *ипросјећи*, *ипроститити*, *сијевати*, *сјестити*, *сјетити се*, *сјећати се*, *сјећи*, *умјети*, *умријети*, *утијешити*, *цвиљети*, *шуйјети*; деминутивни глаголи: *врискајти*, *теуцајти*, *јоворкајти*, *замуцкивајти*, *зайљуцкивајти*, *кашљуцајти* итд. ТРАВНИЧКА ХРОНИКА припада екавском периоду Андрићевог стваралаштва и ијекавизми се најчешће јављају у говору ликова, ређе у приповедачевом тексту (*цивилио: цвиљети*). Писац узима конструкције из народног језика, да би за одређени контекст створио одговарајући тип језика¹⁰.

3. Начелне напомене о употреби глаголских времена¹¹. Примећено је свођење употребе претериталних времена на претежну употребу перфекта¹². Уз перфекат, најчешћи глаголски облик је презент, који се, осим што се користи у независним реченицама, често употребљава са везником *да* као допуна непотпуним глаголима.

Плусквамперфекат се гради само уз помоћ перфекта глагола *бити* и радног глаголског придева, док се помоћни глагол у облику имперфекта не јавља.

Ограничавање употребе аориста, па чак и његово губљење у неким дијалектима чини аорист стилским средством. У обимној студији о стилу и језику И. Андрића Станојчић велику пажњу посвећује аористу и констатује да Андри-

¹⁰ „Иво Андрић је писац чији је матерњи језик говор херцеговачког типа, а своје је стваралаштво пренео у београдско књижевно поднебље прихвативши једновремено и београдски књижевни језик, али уневши у тај језик и своје вредности“ (Станојчић 1967: 209).

¹¹ За детаљне информације о употреби глаголских времена код Андрића в. Станојчић 1967.

¹² „Перфекат који и у српскохрватском језику замењује све друге претериталне облике, и у Андрићевом језику јавља се као комуникативан облик [...] док се други претеритални облици [...] јављају као стилско средство удаљавања [...] одређеног текста од читаочевог језика и, према томе, од читаочевог времена, или пак служе за карактеризације друге врсте“ (Станојчић 1967: 200).

ћев језик не одступа од савремене језичке норме, по којој се овај глаголски облик много чешће употребљава у приповедању, а мање у комуникативном језику (1967: 211). Аорист се јавља само од свршених глагола, док примере аориста од имперфективних глагола у овом делу нисмо пронашли.

Имперфекат се јавља спорадично. Станојчић налази око петнаестак облика имперфекта.

Футур 2 је врло редак, јер је његову службу преузео перфективни презент (Станојчић 1967: 256).

Футур се чешће гради уз помоћ инфинитива, па је облик инфинитива веома заступљен.

Потенцијал је веома заступљен и као квалификативни и као приповедачки.

Императив се најчешће јавља у говору ликова, у дијалогу.

4. Статистички подаци говоре о сложености и разноврсности Андрићевог језика. Поредеди добијене резултате са другим фреквенцијским речницима виде се извесна поклапања (први ранг има глагол *биџи*, док се на другом месту налазе *моћи* или *хџеџи*). Бројнији су глаголи који изражавају активност, радњу и кретање, у односу на глаголе којима се изражава неко стање или мировање. Употребљени глаголи указују на развијену мисаону димензију текста. Велики број хапакса говори о богатству приповедачевог језика.

Извор

Андрић 1945: Андрић, Иво. *Травничка хроника*. Београд.

Литература

Васић 1998: Васић, Смиљка. *Полазне основе новије српске ѝрозе, књиџа II, Хазарски речник Милораџ Павић Фреквенцијски речник*. Београд: Институт за педагошка истраживања; Завод за уџбенике и наставна средства.

Васић 2000: Васић, Смиљка. *Полазне основе новије српске ѝрозе, књиџа III, Бездно Свеџлана Велмар-Јанковић, Фреквенцијски речник*. Београд: Институт за педагошка истраживања.

- Спасојевић 2013: Спасојевић, Марина. О радном и трпном глаголском придеву са лексикографског аспекта. In: *Научни састџанак славистџа у Вукове дане*. Год. 42, бр. 1. Београд. С. 310–319.
- Станојчић 1967: Станојчић, Живојин. *Језик и стил Ива Андрића (функције синонимских односа)*. Београд.
- Тошовић 1998: Тошовић, Бранко. Универзална семантичка класификација глагола. In: *Научни састџанак славистџа у Вукове дане*, бр. 27. Београд. С. 113–124.
- ФРССЈ 2004: Васић, Смиљка; Васић, Драгољуб. *Фреквенцијски речник савременог српског језика*. Београд: Институт за педагошка истраживања.

Milica Stojanović (Belgrade)

The frequency of verbs in the novel
THE DAYS OF THE CONSULS by Ivo Andrić

The topic of this paper is an analysis of the frequency of verbs in Andrić's novel THE DAYS OF THE CONSULS by Ivo Andrić. Verbs make about 20% of the lexical fund. It is shown first 16 verbs with frequency of 30 and higher. Comparing the results of this analysis with the results of other researcher's frequency dictionaries some parallels and overlapping can be found. The first 3 most frequent verbs (*biti*, *moći*, *hteti*) are also found in all frequency vocabularies of Serbian language. Most of the used verbs express activity, deed, movement and less of them express condition or inaction. Used verbs show developed contemplative text dimension.

Milica Stojanović
Institut za srpski jezik
Ђуре Јакшића 9
11 000 Beograd
milica.stojanovic@isj.sanu.ac.rs